

तदनंतरचप्राप्तं ॥ तदतरूपदेहस्त्रितिः तथासहस्रामिसरस्तीरक्षणमासीनः ॥ तांविगलितवेद्यांतरांमकरोत् ॥
तदनु ॥ लक्ष्मीकरकमललापिततैलः पार्वत्यास्नानार्थमारुहः ॥ स्नानपीठमारुहेह ॥ तदाकश्चिदवसरपाठकः प्रपा
ठ ॥ घनीभूतैः स्नेहैः प्रथममभिलिप्याज्जसदनाद्रवीभूतैर्लिप्तं तदनुरमणं साकृतवती ॥ इदिसंज्ञैः सुस्नातं सरसनिकरै
श्चित्रमधनाकटाहसंज्ञैः स्नातुं हिमगिरितनूजाङ्कयति ॥ ७ ॥ तत्रकाचनभीमसेनतनुर्विवोऽक्षिप्तघटा ॥ काचविंध्याटवीवमहा
करिराकागजपंक्तिरिवमहोदकधाराकलिना ॥ काचिचकोरीवनिशोऽसितचंद्रजीवना ॥ काचित्रयीपीतनुचकुंकुमरक्त
कमलोद्भासितकरा ॥ कादिद्विष्णुव्याणिधतकमला ॥ देवं वनिताजनतास्नापयांबभूव ॥ अथाकल्यादिभिरास्नानं सत्कृत्य
॥ शमीशमीमानीयस्थापितनांदिः ॥ नारायणपुराभिगमनमत्तिंचिकारदेवः ॥ ततश्च ॥ शुभयोगनक्षत्रयुजि ॥ मृदितपद्मा
वतीः कृदुजि ॥ मुदितकाशभुजि ॥ दिवसेवामभागेवक्रेषुचलसताकलधौतवर्णनसरस्वतीपंचकेनयुक्तः हंसयानः पु
रतः ॥ चंद्रवर्णाचहीनमालोशिवावुत्तरतः ॥ गजेन्द्रगमनोदक्षिणतः शचीपुरंदरौ ॥ शरजातकीर्तिकलितौवरुणस्कंदौ

पश्चिमतः ॥ ययतुः ॥ अन्वेषियथायोग्यं निर्जरुदयानंदकंथोरतिमन्मथोच ॥ ज्येष्ठाषाढौ ज्यलौ पुनर्वसूद्भ्रसितौ सूर्यसुधाकरो
 ५१ चगामदिष्टदायीनमदिष्टदायीरसानुकूलोनरसानुकूलः ॥ लसस्वरूपोनलसस्वरूपो मध्येययोताक्षरथः सलक्ष्मीः ॥ ८ ॥
 एवंक्रमेणनजाताभिरामंकतिचित्यंथानमति क्वत्वाच कविलेश्वरं ॥ सुवर्णमुखरीतिख्यातांशुकाभिधानां अकिट्टष्टूनं दीचती
 र्त्वा ॥ महाकल्पसदृशेनवेवाहिकजनेनकेनचिद्विसेनचसामोदंप्राप्यनारायणपुरवाद्योद्यानपुष्पवाटिकाप्रदेशं ॥ दृष्ट्वाच
 वियद्गुमिपालं ॥ ज्ञातेनान्योन्यपटवासप्रक्षेपव्यापारैः ॥ आसस्येवपुराणारामख्यातस्य ॥ कुत्सस्येवमहाविटपालिश्याघ्य
 स्य ॥ मरोरिवनगललामस्य ॥ सकृत्तिनद्रयमहाद्यायास्त्रितैः ॥ सकृत्कलत्रस्येवदृष्टदासवस्य ॥ समरांगणस्येवेतस्ततःपत
 र्त्वालीकरवस्य ॥ करेश्वरस्येवसहस्रनेत्रस्य ॥ चैत्यरसालद्रुमस्यालवालेक्षणमासीनः पद्मावत्याः विहारविनोदनार्थकस्मि
 र्तमंदिरमध्यवास ॥ तदनुमरालकस्तमुवाच ॥ पाकस्थानं हिरण्यखलमथचमधोरुत्सवस्थानमेतत्प्रहादस्थानमेतत्कु
 विवसतिरियंशंवरस्थानमेतत् ॥ भात्येवंगेहमेतत्पुनरस्करमणिसात्कृतंतादृशंचाप्याश्रयंश्रीनिवासप्रभुवरविबुधोत्

सते मोदहेतुः ॥ ७ ॥ किंच ॥ एषा देव्याः धरायाः प्रसारभूमिः चेटीमस्त्रिकानामामन्सुखेन विशा पयति येवं ॥ भवत्संबंधिनो ये
वाहिकाः यथा योग्यतत्स्थानेषु स्थापिताः ॥ तथा हि ॥ मेषवृषभादयोगेषु ॥ भर्तृदारिकां कठ एनक्षत्रमाला ॥ रभादयः प्रभ
दवने ॥ कविबुधकलात्रिधयः सुधाधोत प्रासादेषु ॥ सौधाग्रेकेतुः ॥ मंदः सभायावहिर्द्वेशे ॥ भुजंगावलीनरेद्रभवने ॥ अन्तेसर्वे
पिस्कमनोगणाः वाद्योपवने ॥ अचितु ॥ धनुः शस्त्रशाखायां स्थाप्यमघानेवा ॥ ताराआंगिरस्पतिकर्त प्रापणीयाचंद्रस्यवा ॥ देवेन
सह आगतः सवित्वाचसुदेवो वासुर्योवेतिचेत्तुमिच्छामीति ॥ देवोपनाकर्णितकेन वयस्यमरालकुकुदात्रियामाविरमेत् ॥ प्रहस्त
पीउनेयोग्यो नूनं कुंभप्रभाहरः ॥ कुचाभोगः सरोजाक्ष्याः हर्तमानिचराजते ॥ १० ॥ प्रियकामित्सोर्दयं विलसत्तारकेक्षणं ॥ पुनः
पश्यामि तद्वृक्षं चंद्रिं बुभिमिवोद्धसत् ॥ ११ ॥ इति चिंतयन्नेवताविज्ञानसुमेषीत् ॥ एवं स्थिते ॥ श्रितकमलवंदेषु मिलिदेषु कथं क
थमपि प्रियचाटुवचनपरिपाटी निरुच्यस्त्रिगधासुमुग्धासु ॥ अन्त्यांगनालिंगनचिद्रुदर्शनं कोपसंजातकटुवचनमंडितासु
॥ रवंडितासु ॥ उषः संचारिजनद्वानिचकितचकिततारकासुभिसारिकासु ॥ कामिमिथुनमनोरथप्रहरणायुधेषु कू

जज्ञरणायुधेषु ॥ आ प्रातः कालजागरूकश्चैररदंतधावनसमयकृतनिधवनेषु पांसुलाजनेषु ॥ अक्षश्रमोत्सवमा
५२ नशेषाचलवामरेष्विवस्यडितद्विजवसनेषु ॥ महाराष्ट्रसैनिकेष्विवआकुलीकृतकुर्तेलेषु ॥ वालापचितकुसुमेष्वि
वनस्यंकितवृत्तेषु ॥ अपुरोभागस्थितमंत्रिजनसल्लापपरवशदशवदनेष्विवपश्राप्रापितकर्णमालेषु ॥ याम्पजतिप
लक्ष्मिकृतशुकैष्विकिंचिन्मालिनपत्रेषु ॥ बहुव्यापारव्यवणिकजनेष्विवअक्रमेयेष्वितनीवीषु ॥ मखभंगकुपितेद्रेष्वि
वमुक्तपयोधरबंधेषु ॥ नलकूवरेष्विवदंतदण्डभोरुषु ॥ नमुचिशूलाघातदहनगजेद्रेष्विवआयस्तकटेषु ॥ निर्मुक्तेष्विवमु
क्तकंचुकेषु ॥ कोक्तभेष्विवमनोज्ञमणिनोत्सवेषु ॥ येनेष्विवगलितांगरागेषु ॥ अप्रगल्भकायेष्विवविभ्रष्टालंका
रेषु ॥ तरुणजनेषु ॥ वारुणीमनोविलासेष्विवअनुभूयमानशेषस्करंतस्वेषु ॥ जातेजगन्मंगलेप्रभातसमयेक
स्मिंश्चिद्राजमंत्रिणिसमागत्यकृतमंगलस्नानेनदेवेनभवितव्यं ॥ अयमयत्वरंयतिदेवः कल्याणमंडपिकाप्रवेशा ५२
यवियन्महीपालः सूर्यश्चेतिवदति ॥ श्रीनिवासस्तुतथाकुलास्वयमेवाग्युराज्ञाआकारितः सभांप्रविवेश ॥ त

त्रं वैवाहिकानां परस्परं परिहासपेशलाः वाचः प्रसरंति स्म ॥ तथा हि ॥ कन्यापक्षगाः स्त्रियः ॥ भुजंगाहितमानसे वारुणि
कुंकुमेन सक्तुरुफालं ॥ पिता महाश्लेष्मसिकेसरस्वति हरिद्रया लिप्तौ कुरुचकुंभौ ॥ चंडिपार्वतिपुरोभव ॥ गुरुद्वयपयो
धरेतारैस्वीकुस्तीटिका ॥ तापसहितालिंगेन अरुधति आसने उपविश ॥ इति तथा च वरपक्षगाः यनिताः ॥ पीडितः स्त
नभारेण तवपीनपयोधरे ॥ धरेवियन्महीपालः सिद्धार्थो भूभृदप्यभूत् ॥ ११ ॥ कांचनप्रति ॥ स्कप्रलं वस्तनिद्रतएहि ॥ मातं
गगामितिकिं ब्रूहि ॥ दोषाकरे मुखे कस्तेयं ॥ अधरलसद्गमेश्रंतासि इति ॥ अथ तस्मिन् च्यति करे ॥ त्रप्यं तैर्यद्वर्णियन्नविबु
धेराश्लयियन्तापसैराध्यायि ब्रजवक्ष्मीभिरनिज्ञां चाश्लेषियसंभ्रमात् ॥ यच्चाखं विसमुद्रराजस्तयाप्याराधिमद्देवि कैस्त
च्चाक्षालिषदं वियन्तपतिना कन्याप्रदानोत्सवे ॥ १२ ॥ किंच ॥ अंगुष्ठस्य दक्षाननो नखमणे ब्रह्मांडभांडस्थितिः स्वर्गस्वप्रणतेः
कयाधुतनयः संकुट्टनस्योरगः ॥ यात्रायाः पितरोद्यलोकतरिनीपांसोर्महत्वं विदुर्यस्य श्रीचरणस्वतं नृपवरः प्रक्षाल्यध
न्योभवत् ॥ १३ ॥ तदनुवस्त्राभरणादिभिरभ्यर्च्य ॥ कांतं तिकैरावेदिते समये राजकन्यां दातुं कथतः ॥ कन्यावरयोर्ब्रज्या

मिवापरमंतरपटीधारयामासपुरोधोभ्यां॥अत्रांतरे॥तत्कालयोग्यमंगलगीतिकांपवाठतदुचितोजनः॥तथाहि॥याःप्रोक्ताः
 ५३ स्वरयारिजातहरणयाभूमिजोन्मूलनेयाःकंसस्पन्निवर्हणेकुवल्पोपीउस्ययाःसंज्ञितौ॥ताभिःसप्रतिनूतनेतरगिरांश्रेणी
 भिरात्रास्त्रहेकव्याणकमनीयनिरजदृशोःपद्मावतीकृत्स्नयोः॥१४॥क्रोडस्त्रित्यतिसंदरःसरइवसैरंशचीवसुनयेहिर्यक्षग
 दापनोदनपुटुर्विभ्रानंददः॥लक्ष्मीवस्त्रितिपालशौरिकृतयोःपाणिग्रहेमंगलं दद्यात्पद्मराजशैलवसतिःक्रोडवतारो
 हरिः॥१५॥तिर्यक्तिर्यगयांगपंक्तिवदनवक्तत्रपामिश्रितस्मेरास्पद्युतिसूचितस्मरुतावेगातिरेकक्रमा॥सानंदाद्गदित्भ्यस्त
 यकवचोलीकप्रकोपावहिःपार्श्वरुक्मलाविवाहसमयेदद्याच्चिरंमंगलं॥१६॥लेखातीभिरंक्रुतोविधिरिवप्रेष्यत्प्रवालकृति
 र्वाणीहस्तत्रयातिपल्लवकुलप्रेष्यश्रगाणिक्यवत्॥पद्मोन्नासकरस्तथाहरिरिवश्रीश्रीनिवासप्रभोःपदःकृत्स्नियन्मृपालक
 तयोःकुर्यान्महंमंगलं॥१७॥इति॥अथसंप्राप्तेमुहूर्तेसावधानेनस्तेपमितिभतातिपुरोधोद्वये॥वाद्यतिघंटांश्रामगणके
 वाद्यमानेषुतुयेषु॥गायंतीषुतद्देशभाषाकुशलास्तुचिरंटीषु॥पठस्तुविधिधर्मत्रान्ब्राह्मणेषुआकाशभूषेयि॥आनंदामृत

ससेमज्जन्मानसे ॥ पद्मावतीदेवीस्वांजलिकलिततंडुलान् श्रीनिवासस्यमौलावाक्षिपत् ॥ देवोपितस्याः ॥ अत्रांतरे ॥ राजपु
त्र्याः सरवीमदनकलिकाधरामबोचत् ॥ देविपश्यपश्य ॥ नानारत्नमयाद्वाज्रभवयाश्रीवज्ररेखान्विताः किंचित्प्रमदाश्र
नीलमिलिताः सच्चंद्रकांताः पुनः ॥ लक्ष्मीनायकमस्तकेंबरमणीरत्नेडितास्तंडुलामुक्तास्तेतुकरप्रवालकलितारूपप्ररा
गान्विताः ॥ १० ॥ ततः प्रथमं देवो देवीमलोकयत् ॥ यस्याः वदनमिव कवलयलोभनीयं नयनयुगलं नयनकगवदल्लसंद
रं वदनं ॥ कुचकगीचघनघटाकारमंजलाकुंतलालीकुंतलालीवसारंगत्तपादयिनीकुचकगुली ॥ किंच ॥ काटाक्षः सतीक्ष्णो
पिकृष्णः ॥ कुचभारः पर्वतस्वरूपोपिगुरुः ॥ अपिच ॥ मौलिर्वक्रकचोद्भासिता ॥ कटाक्षः नवक्रकचोद्भासितः ॥ केश्यरविं
दस्कंदरं नयनमरविंदस्कंदर ॥ रव्यशोभितौ मध्यभागः नखशोभितः पाणिः ॥ वक्रघासदृशं जयनं नवसुधासदृशोः धररसः
वदरसन्निभं वदनं नवदरसन्निभं कंठस्तुलमंदोमुग्धभावः ॥ अशनिर्वियोगः ॥ अर्नंतरसापितमपश्यत् ॥ यश्चाकारेण प्रता
पेन स्मरविद्वेषी ॥ यस्पचवदनेराष्ट्रेचद्विजाः मुक्तोपमाः ॥ यस्पचवाहनं क्रुखंचद्विजराजः ॥ यस्पचाभीकरोज्यलाः कजाः

उपस्कराश्चयस्मिन्नक्षतिक्रितिः॥चित्रमितिश्चंद्रशालासु॥बंधं दर्शनं विदग्धकस्य मंडने॥पयोधर खेदः शरदि॥किंच॥प्रसूनानु
५४ रक्ताः भृंगाः नजनाः॥अमानो नो व्रासिताः सुकृदोनवाचः॥विप्रसयो व्रसिताः देशाः नस्त्रियः॥मकुणभूषिताः गजशालाः न
कुडयाः॥अस्वेतत्॥शश्वद्यः सरसोर्मिकः कमलिनीवर्गं विस्मापयेत् तस्याणिश्चतदीक्षणव्यतिकरो रागानुबंधो ज्वलः॥
स्वीचक्रे कमलापतिस्तदुभयं पूर्वबंधस्वयं कामार्तः किलसाहसादिवगले मांगल्यसूत्रंततः॥१७॥ततश्चातिक्रान्ते लाजा होम
विधौ विद्युद्गपालः सादरं श्रीनिवासमजीगदत्॥आवोषाचलमासमुद्रमरक्षमापालयाद्राविडक्षोणीसाश्वरथेभपतिवसुं मद्रा
ज्यंसकोशायुधं॥अन्यत्किंचिद्विप्रमीदेयमवनोदेहश्चमेवाधवाः सर्वं ते घसमर्षितं तदुधुनात्वनमुद्रयामुद्रतां॥२०॥किंच॥वरा
हदेवो नागतः॥प्रायेण भूदरतयामपिसाम्भसूयइति भाति॥अथचागतेषु यथाविभवं यथोचितं सर्वेपिसन्मानिताः॥शेषायर्क
चुर्कं॥इद्राय चामरश्रीः॥चद्राय च नक्षत्रमाला॥दत्ता॥अन्येषु च देवाः सुमनसो जाताः॥परं केनचिज्जातिहीन इत्यक्तत्वा ५४
त्वसंतः असुमनाः जातः॥शेषः दीर्घपृष्ठ इत्यक्तत्वादहितो व्रसितो भूत्॥बहुभक्षणाद्देशानरः सहेति जातः॥तत्रम

मकोवापराधः॥अपिच॥देवस्पुत्रीगंगानलिनीवामालतीवासं देहो न गतः॥अन्यच्च॥कचिक्का लअत्रैवस्थितेन देवेन
भवित अद्भुतित प्रुत्वा॥देवोपि किंचित्स्मेरवदनः प्राह॥आर्यमनसाऽत्रैव एन स्थितं जानातु भवान धनाद्यानुजानातु॥वराह देवा
भिवंदनाय यामिशेषा च लमिति॥उक्ता च॥कथं कथमपि अभिनव कन्या वियोग दुनो धराविय दूषालो सांत्व व्यस परिवारस्ते
नाज्ञप्तः पद्मावया सह निर्गत्य अगस्त्याश्च समासाद्य॥गुरु उवर्जसर्वा मरगणाननु ज्ञाप्य कर्णी द्वा च लमगमत्॥तावु भोक्त्वा
घ्नकरतौरुत तं प्रमदो ज्वलो॥श्यामो पद्मावती कृष्णी रेमाते पन्नगा चले॥२१॥श्रीनिवासो न्यवि द्दुष्टोऽलंकारा न्कट का दिका
नृग कवये वे कटेश यश्चेष मे वहि दत्तवान्॥२२॥सत्क विना नेन यथाऽपरुपा क्षर मित्र भाव द्दुष्टेन॥जनता स्त्वरि ता सत तं
वे कटभूपा चंद्रेण॥२३॥गुरु गुरु कृपया यं दुस्करं स्तो क लोकेः प्रक टित निज कीर्तिः सा दर् वे कटेशः॥चिरसमय द्दु रि स्तं पू
रयन्काव्यमेतत्क विरि वचत् दिष्टं श्रीनिवासः कृतार्थः॥२४॥इति श्रीमच्छेष काव्यपारा वार पार गमन नो कायमान चरणाभि
वदनं कंठीयाचार्यस्करि ही राते वास्य न्यत मस्य अलिष्ट शिष्ट रचनापटोः स्वकीर्तिकदंबधवलित दिग्भित्तिवे कटगि

रिनिवा विवेकट क्षमापालयुगलाश्रितस्य अप्रयासापादितशास्त्रकलस्पकविमशकशिरोः हे श्रिकचरणसरसीरुहसम
 पितनिजसुकृतस्ववेकटेशस्य कृतिषु पूर्वश्रीनिवासविलासो नाम श्लेषोत्तरकाव्यबंधः पयसिः पंचमोऽङ्गासः ॥ ५ ॥ श्रीकै
 र्त्तरीवेकटेशार्चणमस्तु ॥ श्रीहरिदैशिकपत्नरोजयोः सादरं शतं शतं नतयो विलं संतुतरं ॥ चक्रवाणर्षिभूशाकेदुर्मुखे तेषके
 श्रमे ॥ पंचम्यासौम्यघस्ते तु मभ्यां यामे तृतीयके ॥ जनरुणे नस्करवा वास रामचंद्रभटकाळे निर्मळ करेण लिखितं ॥ श्रीनिवास
 विलासाभिधेयग्रंथ ईमुत्तमं ॥ २ ॥ शके १७७९ पिंगल नाम संवत्सरे शशिकृतौ मासौत्तमे मासे माघमासे कृष्णपक्षे १५ तिथौ
 तदिने ग्रंथसंपूर्ण ॥ अथग्रंथसंख्या १५२३ ॥ ॥ श्रीरामचंद्र ॥ ॥ श्रीः ॥ ॐ ॥ ॐ ॥